QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

IMHALLEF

Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel.,
Mag. Jur. (Eur. Law)

Illum 17 ta' Mejju, 2018

Rikors Nru : 212/15 AL

AB

vs.

CB nee D
u b'digriet tas-16 ta' Frar, 2017 l-Avukat
Dr Christopher Chircop u il-PL Louisa Tufigno
gew nominati bhala kuraturi deputati biex
jirrapprezentaw lill-assenti
CB nee D

Il-Qorti:

Rat ir-rikors illi gie ikkonfermat bil-gurament mir-rikorrenti, li permezz tieghu ippremetta :

1. ILLI l-kontendenti kienu nghaqdu fiz-zwieg fid-dsatax (19) ta' Awwissu elf disgha mija tnejn u disghin (1992) fir-registru taz-zwieg il-Belt Valletta debitament rregistrat fir-registru taz-zwieg f'Malta bin-numru tac-certifikat 1416/1992 u dan kif jirrizulta mid-dokument hawn anness u mmarkat bhala Dok. "A".

2. ILLI minn dan iz-zwieg il-kontendenti ma kellhom ebda tfal.

3. ILLI l-esponenti kienu iltaqghu meta l-intimata kienet vaganza f'Malta, f'Mejju ta' l-1991 u rritornat lura ghal vaganza wara ftit xhur u fl-istess zmien kienu iddecidew li jizzewgu biex hi tkun tista' tibqa' Malta peress li kienet ta' nazzjonalita' estera. B'hekk qabel ma zzewigha l-esponent kien iltaqa' maghha ftit gimghat biss;

4. ILLI kemm ir-rikorrenti kif ukoll l-intimata ma kellhom ebda intenzjoni li jizzewgu;

5. ILLI r-rikorrent u l-intimata kienu dahlu ghal dan iz-zwieg minghajr ebda preparazzjoni serja ta' xejn imma biss biex l-intimata ta' nazzjonalita' Ingliza tkun tista' tibqa' Malta u tahdem hawn;

6. ILLI r-rikorrent kienu rrealizzaw mal-ewwel li ma kienux lesti li jghixu hajja mizzewwga ma' xulxin;

7. ILLI llum l-gurnata l-intimata abbandunat ghal kollox lill-esponenti;

8. ILLI il-kunsens tal-partijiet inghata bl-eskluzzjoni posittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali jew ohrajn tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg u dana *inter alia ai termini* tal-artikoli 19(1)(f) Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta u fil-kaz ta' l-intimata zzewget lir-rikorrent mhux ghax kienet thobbu imma ghax riedet tibqa' Malta u dan kif ser jigi spjegat iktar dettaljatament waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

9. ILLI fil-fatt dan iz-zwieg ma giex ccelebrat bir-rijt kattoliku u dan biex ma jkunx hemm aktar kumplikazzjonijiet u l-intenzjoni taghhom kienet biss biex hi tibqa' Malta;

10. ILLI inoltre fil-mument taz-zwieg il-kunsens tal-partijiet kien vizzjat *inter alia* b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewwga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tieghu, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg u dana ai termini tal-artikoli 19(1)(d) Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta.

11. ILLI ghalhekk iz-zwieg ikkontrattat bejn il-kontendenti fid-dsatax (19) ta' Awwissu elf disgha mija tnejn u disghin (1992) fir-registru taz-zwieg il-Belt Valletta huwa null u bla effett fil-ligi.

Talab ghar-ragunijiet premessi li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportuna:

1. tiddikjara li z-zwieg li sar bejn il-kontendenti fid-dsatax (19) ta' Awwissu elf disgha mija tnejn u disghin (1992) fir-registru taz-zwieg il-Belt Valletta huwa null u bla effett u taghti dawk il-provvedimenti kollha mehtiega illi jkunu opportuni f'dan ir-rigward.

Bl-ispejjez kollha kontra l-intimata li hija ngunt minn issa ghas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attur;

Rat ir-risposta tal-kuraturi deputati, li permezz taghha ecceppew :

1. Illi huwa r-rikorrenti li ghandu l-piz tal-prova u cjoe illi jrid ikun ir-rikorrenti li permezz tal-provi mressqa minnu jikkonvinci lil dina Onorabbli Qorti illi l-allegazzjonijiet li l-istess rikorrenti qieghed jaghmel fil-konfront tal-assenti intimat huma fondati.

2. Illi l-esponenti f'dan l-istadju jiddikjaraw li m'ghandhomx konoxxenza tal-fatti ta' dan il-kaz u ghaldaqstant qeghdin jirrizervaw id-dritt li jressqu eccezzjonijiet ulterjuri jekk huma jsiru konoxxenti ta' fatti relatati ma dan il-kaz.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat il-lista tax-xhieda tal-kuraturi deputati;

Rat id-dokumenti kollha esebiti u l-atti proċesswali kollha;

Rat l-affidavits tal-attur u tax-xhud minnu prodott;

Rat illi l-kawża ġiet differita għas-seduta odjerna sabiex tingħata s-sentenza;

Ikkunsidrat:

KONSIDERAZZJONIJIET

Il-Qorti għandha quddiemha talba sabiex iż-żwieġ bejn l-attur u l-konvenuta assenti, li ġie kkontrattat fid-dsatax (19) ta' Awwissu elf disa' mija u tnejn u disgħin (1992), jiġi ddikjarat null u bla effett fil-liġi *ai termini* tal-Artikoli 19(1)(d) u/jew 19(1)(f) tal-Att Dwar iż-Żwieġ[1].

PROVI

L-attur jixhed[2] illi huwa ltaqa' mal-konvenuta, mara ta' nazzjonalita` Ingliża, fis-sena elf disa' mija u wieħed u disgħin (1991) meta kellu kważi sebgħa u għoxrin (27) sena. Huwa qatt ma kien involut serjament ma' xi tfajla b'intenzjoni taż-żwieġ u qatt ma kellu intenzjoni li jiżżewweġ. Fl-ideja tiegħu iż-żwieġ kien għall-ħamiem.

Huwa kien jgħix mal-ġenituri tiegħu li sallum ġew neqsin. Kien jaħdem fil-forn tal-familja u joħroġ jiltaqa' mal-ħbieb u mat-tfajliet. Għalkemm kien ilu jaħdem fil-forn għal kważi għoxrin sena, mill-eta` ta' seba' snin, ma kellu ebda flus imfaddlin u lanqas dar mikrija jew mixtrija. Il-paga tiegħu li kienet baxxa, kien jonfoqha fil-ħruġ u fuq it-tfajliet li kienu jogħġbuh. Il-karozzi li kien isuq kienu kollha mixtrija minn missieru.

F'Mejju 1991, huwa ltaqa' mal-konvenuta ġewwa diskoteka fil-Mellieħa. Hija kienet Malta għall-btala ta' ġimgħa. F'din iż-żjara, hija kienet diġa wriet interess li jkollha impjieg hawn Malta u dan jirriżulta mill-korrispondenza mibgħuta lilha mill-Malta High Commission ġewwa Londra iddatata it-30 ta' Mejju 1991[3] illi tgħid *"Thank you for your recent inquiry requesting information on the possibility of working in Malta..."*

Xi xahrejn wara reġgħet ġiet hawn Malta u ammettiet li hija kienet iġġennet wara l-Gżejjer Maltin, il-klima tagħna u l-mod kif ngħixu. Minkejja li kellha impjieg tajjeb fl-Ingilterra f'pożizzjoni tajba mal-kumpanija farmaċewtika Pfizer, kienet xtaqet tibqa' hawn Malta u filfatt hekk għamlet. Billi ma kellhiex permess tax-xogħol u lanqas flus, bdiet

[1] Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta
[2] L-affidavit tiegħu jinsab esebit fol. 27 tal-proċess u affidavit ulterjuri fol. 48
[3] Ittra esebita fol. 50

tirkibha ċerta frustrazzjoni u għalhekk talbet l-għajnuna mingħand l-attur. Huwa kien jieħu gost bil-kumpanija tagħha u għalhekk ma ddejjaqx jgħinha.

Jispjega li missierha kellu appartament b'kamra tas-sodda waħda li kien jintuża bħala maħżen għall-festa tar-raħal. Irnexxielu jisbarazza kamra waħda u għamilha kamra tas-sodda għall-konvenuta. F'dan il-perjodu huma saru ferm iktar ħbieb.

Minkejja l-ġenerożita` tal-attur u l-fatt li ma kinitx qed tħallas kera, il-ftit flus li kellha malajr spiċċawlha u għalhekk ġiet f'punt li jew ser tibda taħdem jew inkella tmur lura f'pajjiżha, għalkemm kienet irriżenjat mill-impjieg tagħha hemmhekk ukoll. *"Dan juri wkoll li l-ġudizzju tagħha fuq affarijiet importanti ma kienx matur u ma kinitx tirraġuna bħala persuna adulta."* Hija kienet determinata li tibqa' Malta jiġri x'jiġri. Saret taf li xi ħbieb tagħha solvew l-istess problema billi żżewġu lil xi ħadd Malti u b'hekk immedjatament jingħataw permess tax-xogħol u tar-residenza biex joqogħdu hawn Malta.

L-attur tkellem ma' Debbie dwar din l-għażla u hi kienet aċċettat mingħajr ebda ħsieb. Fi kliemu: *"Dak iż-żmien, barranin ma setgħux joqogħdu jew jaħdmu Malta, allura wara ftit żmien wieħed irid jitlaq mill-pajjiż. B'hekk allura jien u Debbie ddeċidejna li niżżewġu biex hi ma jkollhiex għalfejn titlaq minn Malta u tkun tista' taħdem ukoll. Niftakar, li malli ddiskutejna l-possibililta` li niżżewġu, l-għada mort ir-reġistru pubbliku biex inġib l-informazzjoni li kelli bżonn. Fil-fatt bdejt il-proċess immedjatament u wara ftit ġimgħat konna miżżewġin."* Effettivament huma żżewġu fir-Reġistru Pubbliku ta' Malta fid-19 t'Awwissu 1992.[4]

"Iddeċidejna wkoll li niżżewġu biss b'mod ċivili għax konna nafu li jekk se niżżewġu bil-knisja l-affarijiet kienu se jikkumplikaw ruħhom aktar. Iżżewwiġna b'mod mgħaġġel ħafna u allura ma kellna xejn ippreparat. Id-data taż-żwieġ kienet stabbilita mir-reġistru pubbliku stess fi żmien qasir ħafna u aħna xorta waħda żżewwiġna dakinhar. Nixtieq inżid ngħid li kien hemm membri tal-familja li lanqas kienu jafu li qiegħed noħroġ ma' Debbie imbagħad f'daqqa waħda saru jafu li jien miżżewweġ.

[4] Dana jirriżulta miċ-ċertifikat taż-żwieġ tal-partijiet esebit fol. 5 tal-proċess.

Naturalment din kienet konsegwenza tal-fatt li aħna dħalna f'dan iż-żwieġ sempliċiment biex Debbie tieħu l-permess tax-xogħol u tar-residenza... Allura b'kollox, jien kont naf lil Debbie għal tlettax-il ġimgħa biss qabel ma żżewwiġna.[5] *Ma kontx naf min hi verament u ma kontx nifhem sew it-tifsira taż-żwieġ. Jiena qatt ma kont lest biex nerfa' ir-responsabilitajiet taż-żwieġ. Fl-istess ħin kont naf li lanqas Debbie ma kienet lesta għal dan kollu u l-unika raġuni għalxiex hi żżewġitni kienet biex hi tkun tista' tieħu il-permess tax-xogħol u tar-residenza. Fil-fatt, aħna ltqajna fil-bidu ta' Mejju għal ġimgħa jew inqas imbagħad konna miżżewġin wara ftit xhur."*

Sussegwentement, Debbie mardet serjament u t-tama tagħhom li xi darba jkollhom it-tfal sfaxxat fix-xejn. Hija bdiet tmur l-Ingilterra b'mod frekwenti peress li n-neputija tagħha kellha tarbija. Dan kollu seħħ sa Awwissu 2010 meta mbagħad qalet lill-attur li riedet titlaq għal kollox. Effettivament il-konvenuta telqet minn Malta definittivament fl-1 t'Ottubru 2010.

Il-verżjoni tal-attur hija kkorraborata mix-xiehda ta' oħtu **Dolores Micallef** li fl-affidavit tagħha[6] tagħti kopja eżatta tal-affidavit tal-attur.

PRINĊIPJI LEGALI

F'dan l-istadju, l-Qorti ser tgħaddi sabiex tiddiskuti l-kawżali li fuqhom hija msejsa l-kawża odjerna u cioe l-Artikoli 19(1)(d) u 19(1)(f) tal-Att dwar iż-Żwieġ, illi jistipulaw:

19. (1) B'żieda mal-każijiet fejn żwieġ ikun null skont xi disposizzjoni oħra ta' dan l-Att, żwieġ ikun null:

(d) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika

---

[5] Dana m'huwiex korrett għaliex il-partijiet kien ilhom jafu lil xulxin minn Mejju 1991 u għalhekk għal sena u tlettax-il ġimgħa.
[6] Esebit fol. 44

serja li tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

(f) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

Il-Qorti sejra tgħaddi sabiex teżamina n-nullita' taż-żwieġ *o meno* taħt dawn l-artikoli separatament, u fl-ewwel lok, taħt l-Artikolu **19(1)(d)**.

Illi b'difett serju ta' diskrezzjoni dwar il-ħajja miżżewġa u/jew l-elementi essenzjali tagħha, il-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita' li parti jew oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta, ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. Kunsens validu iżda jeħtieġ konoxxenza sħiħa ta' dak kollu li jkunu deħlin għalih il-partijiet u impenn għall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-preżent kif ukoll fil-futur. Dan ifisser illi l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' li tagħmilhom kapaċi jirriflettu fuq l-obbligi, id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ġġib magħha l-ħajja miżżewġa u jkunu għalhekk kapaċi jerfgħu u jwettqu l-istess matul il-ħajja matrimonjali tagħhom. Inoltre l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' affettiva, liema maturita` affettiva tkun fil-konfront ta' xulxin. Jekk xi waħda minn dawn l-elementi hija b'xi mod nieqsa, allura hemm difett tad-diskrezzjoni tal-ġudizzju kif rikjest mill-liġi.

Illi mill-ġurisprudenza kostanti ta' dawn il-Qrati jidher ċar illi l-kunsens mogħti fil-kuntratt matrimonjali mhuwiex dak il-kunsens sempliċi rikjest fil-kuntratt in ġenerali għaliex il-kuntratt taż-żwieġ huwa wieħed *sui generis* u ta' ordni pubbliku. Illi għalhekk il-partijiet f'kuntratt ta' żwieġ mhux biss irid ikollhom il-kapaċita' li jagħtu dak il-kunsens, iżda li l-istess irid jiġi mogħti bl-aktar mod liberu u xjenti għal dak kollu li tirrikjedi r-rabta taż-żwieġ.[7]

[7] Marita Schembri vs. Emmanuel Schembri, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' April, 2003, (Ċitazzjoni Numru. 1081/2001/1RCP)

Kif jispjega l-awtur **Bersini** *"e' necessaria la discrezione non tanto per l'atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto per gli impegni per il futuro. Ovviamente si richiede una ponderazzione degli impegni sostanziali del matrimonio e non di tutto il suo valore etico religioso, sociale, giuridico ed economico, altrimenti ben pochi sarebbero in grado di emettere un valido consenso. Ogni volta che i contraenti abbiano raggiunto l'eta prescritta dal legislatore per poter contrarre matrimonio, si presume che essi siano in possesso della debita discrezione di giudizio; tale presunzione, tuttavia, ammette prove in contrario. Pertanto, qualora si possa dimostrare, per qualsiasi motivo, la capacita' intellettiva e volitiva sopra descritta sia gravemente alterata o ad dirittura mancante, si dovra' ritenere che il vincolo matrimoniale sia nullo per difetto di discrezione di giudizio."*[8]

L-awtur **Pompedda** jispjega kif ġej *"se il soggetto non e' in grado di superare (i) condizionamenti interiori, allora si dira' che la scelta di lui non e stata libera; In ogni caso, i nubenti debbono aver coscienza di assumere vere obbligazioni (e reciprocamente di concedere veri diritti) di creare cioe' col matrimonio un patto che vincola a un comportamento idoneo e adeguato alla specifica societa' coniugale, sia nei rigwardi dell' altra parte sia nei rigwardi della parole"*[9]

Illi kif jispjega Bersini, id-diskrezzjoni ta' ġudizzju tikkonsisti f'żewġ elementi distinti iżda konkorrenti u interdipendenti: *"la piena avvertenza e il deliberato consenso …. La piena avvertenza si riferisce alla sfera intellettiva, il deliberato consenso a quella volitiva. In altri termini, la discrezione di giudizio comprende la maturita' di giudizio e la maturita' affettiva…. La maturita' di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all'atto da compiere, agli oblighi essenziali da assumersi e ai doveri cognugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturita' affettiva comporta generalmente quella adequata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, della emotivita' che se sono turbati o*

---

[8] Bersini Francesco, Il Diritto Canonico Matrimoniale, (Torino, 1994), p. 97 – kif rappurtat fid-deċiżjoni Renato Galea vs. Sharon Galea nee' Gibson mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-6 ta' Marzu, 2003 (Ċitazzjoni Numru. 484/1995/2RCP)

[9] Pompedda Mario Francesco, Incapacita' di Natura Psichica in Matrimonio Canonico: Fra Tradizione e Rinnovamento, (Bologna, 1991), pp. 231, 233– kif rappurtat fid-deċiżjoni Renato Galea vs. Sharon Galea nee' Gibson mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-6 ta' Marzu, 2003 (Ċitazzjoni Numru. 484/1995/2RCP)

inadeguati intaccano direttamente la volonta' e possono privare della libera scelta interiore. Abbiamo cosi' una mancanza di consenso libero (immaturita' affettiva) e ponderato (immaturita' di giudizio)" [10]

Illi l-awtur **Viladrich** jispjega li:- *"Thus, there is grave lack of discretion of judgement when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and duties of marriage,which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring"*[11]

Il-Qorti tirreferi wkoll għall-**artikolu 19(1)(f)** tal-Att dwar iż-Żwieġ u tirrileva li sabiex tiġi milqugħa talba għal dikjarazzjoni ta' nullita' taż-żwieġ f'dan il-kuntest, irid jiġi neċessarjament provat li xi wieħed mill-partijiet, jew it-tnejn, għamel simulazzjoni totali jew parzjali tal-kunsens tiegħu jew tagħha.

Illi kif ġie spjegat fil-każ Alfred Tonna vs. Maria Tonna[12]**,** *"ikun hemm simulazzjoni meta, fil-mument tal-għoti tal-kunsens matrimonjali parti jew oħra (jew it-tnejn) esternament turi li qed tagħti l-kunsens matrimonjali iżda nternament u b'att pożittiv tal-volonta' tagħha tkun qed tiċħad il-kunsens għal dak iż-żwieġ (simulazzjoni totali) jew, dejjem b'dak l-att pożittiv tal-volonta', tkun qed teskludi xi element jew proprjeta' essenzjali għaż-żwieġ (simulazzjoni parzjali)".*

Illi meta wieħed jitkellem dwar l-esklużjoni taż-żwieġ jew wieħed mill-elementi essenzjali tiegħu, wieħed irid jifli jekk il-kontendenti jew wieħed minnhom, allavolja hu kapaċi jagħti kunsens validu għaż-żwieġ, pero' bl-

[10] Bersini Francesco, Il Diritto Canonico Matrimoniale, (Torino, 1994), p. 97 – kif rappurtat fid-deċiżjoni Angela Spiteri Selvaggi vs. Joseph Spiteri mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-4 ta' Novembru 1994

[11] Viladrich, Pedro Juan, Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated (Montreal, 1993), p. 686 – kif rappurtat fid-deċiżjoni Lydia Musu` vs. Dr. Ian Spiteri Bailey et. noe. mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, fl-1 t' Ottubru, 2002, (Ċitazzjoni Numru. 390/1999/1RGM)

[12] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (VDG), 31 ta' Jannar 1996

atti tiegħu qabel u fil-ħajja miżżewġa, jew bl-ommissjoni tiegħu, eskluda *a priori* ċertu obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, cioe', issimula l-kunsens tiegħu totalment fejn eskluda *a priori* ż-żwieġ, jew inkella fejn waqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi waħda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali.[13]

Illi għar-rigward tas-**simulazzjoni totali**, il-Qorti fil-każ Bonnici vs. Bonnici[14] qalet illi biex ikun hemm simulazzjoni totali irid jiġi ppruvat li l-*finis operis* taż-żwieġ ġie effettivament eskluż mill-vera rieda ta' parti jew oħra, għalkemm formalment tkun seħħet iċ-ċelebrazzjoni taż-żwieġ. Il-Qorti f'deċiżjoni oħra tagħha qalet illi jekk tmur għaċ-ċerimonja tat-tieġ u internament tissostitwixxi l-idejat tiegħek fuq x'inhu żwieġ jew inkella xort' oħra teskludi l-veru kunċett taż-żwieġ, hi forma ta' simulazzjoni totali.[15]

Illi mbagħad fil-każ Anna Galea vs. John Walsh[16], il-Qorti spjegat is-simulazzjoni bħala *"meta l-atti, ġesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux għall-kunsens intern li jkun ingħata"*.

Fil-każ Muscat vs. Borg Grech[17] il-Qorti spjegat is-simulazzjoni totali f'dawn il-kliem:- *"għalhekk min esternament ikun wera li qed jagħti l-kunsens matrimonjali iżda ikun internament u b'att pożittiv tal-volonta' tiegħu qed jiċħad il-kunsens għal dak iż-żwieġ ikun qed jissimula l-kunsens tiegħu".*

Illi meta niġu għas-**simulazzjoni parzjali** dina tfisser l-esklużjoni pożittiva ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa. L-Att dwar iż-Żwieġ ma jagħtix definizzjoni ta' x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ, iżda mill-ġurisprudenza kostanti tagħna l-elementi li dejjem ġew ritenuti bħala l-obbligazzjonijiet tal-ħajja

---

[13] Sharon Lanzon vs. Francis Attard - Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 15 ta' Marzu 2000

[14] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 30 ta' Lulju, 1982 – kif rapportata f'Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)

[15] Cali vs. Dr. Albert S. Grech – Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 22 ta' Ġunju 1988– kif rapportata f'Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta' Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)

[16] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 30 ta' Marzu, 1995, kif rapportata f' Emanuel Walter Vella vs. Mona Lisa Vella, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 1 t'Ottubru 2002 (Ċitaz. 801/1996RCP)

[17] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 14 ta' Awissu 1995, kif rapportata f'Emanuel Walter Vella vs. Mona Lisa Vella, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 1 t'Ottubru 2002 (Ċitaz. 801/1996RCP)

miżżewġa huma l-unjoni permanenti, esklussiva u irrevokabbli, diretta għall-komunjoni ta’ ħajja u prokrejazzjoni u t-trobbija tal-ulied.

Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-każ Abdel Wahed vs. Dr. Yana Micallef Stafrace et. noe.[18] elenkat l-elementi essenzjali taż-żwieġ bħala l-kommunjoni tal-ħajja konjugali, l-indissolubilta' tar-rabta taż-żwieġ, id-dritt għall-fedelta' u d-dritt għall-prokrejazzjoni ta' l-ulied. L-istess elementi ġew ikkonfermati wkoll fil-kawżi Grech vs. Grech[19] u Aquilina vs. Aquilina[20].

Din il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża fl-ismijiet Atkins Charles vs. Atkins Matilde[21] fejn ġie ritenut li “*rigward x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ, dawn huma dawk l-elementi li dejjem ġew ritenuti bħala l-obbligazzjonijiet tal-ħajja miżżewġa u cjoe` dik ta' unjoni permanenti, esklussiva w irrevokabbli, diretta għal komunjoni ta' ħajja u l-prokreazzjoni u t-trobbija ta' l-ulied. Tant illi għalhekk jekk xi waħda mill-partijiet ma jkollhiex il-kapaċita' kollha biex tassumi dawn id-dmirijiet, iż-żwieġ li jiġi hekk kreat ma jistax ikun wieħed validu*....*Teżisti simulazzjoni parzjali meta persuna teskludi biss waħda jew aktar mill-elementi essenzjali rikjesti biex jiġi stabbilit iż-żwieġ bħal per eżempju, l-esklużjoni tal-prokreazzjoni u trobbija ta' l-ulied, jew l-esklużjoni ta' l-obbligu tal-fedelta` lejn il-parti l-oħra*”.

Rigward iż-**żwiġijiet ta’ konvenjenza,** bħal ma qed jiġi allegat fil-każ odjern, il-Qorti tagħmel referenza għall-kawżi fl-ismijiet Josephine Grech vs. Mahmoud Awwada sive Mahmoud Ali Ibida[22] u Miriam Ramadan Mabrouk xebba Psaila vs. Lovay Ramadan Wahba Mabrouk**[23]** fejn ġie ritenut li: “*Meta l-unika skop tal-kontraent ikun li jibqa’ Malta biex jaħdem u eventwalment jikseb iċ-ċittadinanza, hu jkun qiegħed posittivament*

[18] Irrappurtat bħala C vs. D, Prim’Awla tal-Qorti Ċivili (FD), 14 ta’ Lulju 1994
[19] Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 9 t’ Ottubru 1990 - kif rapportata f’Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta’ Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)
[20] Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 30 ta’ Jannar 1991 - kif rapportata f’Mifsud Carmelo sive Charles vs. Mifsud Anna nee Ignacakova, Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 13 ta’ Novembru 2002 (Ċitaz. 2469/1997RCP)
[21] Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja), 2 t’Ottubru 2003 (Ċitazz: 1264/1997RCP)
[22] Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 10 t’ Ottubru 1995 – kif rapportata f’ Pauline Ahmed nee’ Bugeja vs. Shafik Farid Shafik Ahmed, Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 10 ta’ Marzu 2000(Ċitaz:171/95VGD)
[23] Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 16 ta’ Jannar 1998– kif rapportata f’ Pauline Ahmed nee’ Bugeja vs. Shafik Farid Shafik Ahmed, Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, 10 ta’ Marzu 2000(Ċitaz:171/95VGD)

jeskludi ż-żwieġ innifsu, b'mod li jkun hemm simulazzjoni totali. Naturalment, f'dawn il-każijiet, wieħed m'għandux jistenna li jsib prova diretta tas-simulazzjoni, fis-sens ta' xi dikjarazzjoni espliċita tal-intenzjoni ta' dak li jkun, pero' tali intenzjoni tista' tiġi manifestata wkoll impliċitament".

Issir referenza wkoll għall-kawżi fl-ismijiet Mary Rose Abder Rahim vs. Esam Abder Rahim[24] u Carmen El Shimi gia Tanti vs. Ibrahim Mohamed Mohamed Ibrahim El Shimi[25] fejn ġie ritenut li: "*Fiż-żwieġ ta' konvenjenza illi l-iskop tiegħu uniku tiegħu huwa biss biex il-konvenut jakkwista iċ-ċittadinanza Maltija jew/u d-dritt li joqgħod u jirrisjedi hawn Malta, dak il-kunsens ikun simulat peress li eskluda posittivament iż-żwieġ innifsu*".

Illi fil-kawża fl-ismijiet Pauline Ahmed nee' Bugeja vs. Shafik Farid Shafik Ahmed[26] il-Qorti ċċitat lill-ġurista Francesco Bersini[27] li jispjega:-

"Chi ad esempio intende un fine estrinseco al matrimonio in modo tale da escludere con atto posittivo di volonta' lo stesso matrimonio, che per lui e` una pura formalita' vuota e senza senso, evidentemente fa del matrimonio un rito vano. In tal modo contrae invalidamente colui che, escludendo con atto posittivo di volonta', almeno implicito, lo stesso matrimonio, si sposa unicamente ed esclusivamente per un fine estrinseco, cioe' diverso dal matrimonio, fine che egli intende come oggetto esclusivo del consenso. Per esempio: avere una dote, evitare il servizio militare, adire una eredita', scopi di libidine, ecc…"

APPLIKAZZJONI TAL-PRINĊIPJI LEGALI GĦALL-KAŻ ODJERN

Illi stabbiliti dawn l-aspetti legali tal-kunċetti tad-difett serju fid-diskrezzjoni tal-ġudizzju u tas-simulazzjoni tal-kunsens, il-Qorti ser tgħaddi, sabiex tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet fid-dawl tal-provi miġbura.

---

[24] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (NA), 31 ta' Mejju 2000
[25] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (NA), 20 ta' Ġunju 2002
[26] Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 10 ta' Marzu 2000 (Ċitaz: 171/95VGD)
[27] Il Diritto Canonico Matrimoniale - Elle Di Ci (Torino), 1994, pp. 113-114

L-attur isostni li l-partijet daħlu għaż-żwieġ b'mod mgħaġġel u mingħajr maturita`. Jinsisti wkoll li l-uniku skop li kellha l-konvenuta sabiex tiżżewġu kien sabiex tikseb ir-residenza hawn Malta.

Illi l-Qrati tagħna dejjem għamlu distinzjoni ċara bejn żwieġ li jfalli minħabba ċirkostanzi li jirriżultaw waqt iż-żwieġ, u żwieġ li jfalli għax xi wieħed mill-partijiet minn qabel ma ta l-kunsens tiegħu, kien ġja' mentalment dispost li ma jottemprax ruħu ma' xi waħda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-raġunijiet li jagħtu lok għal separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi tal-annullament.[28]

Din il-Qorti m'hijiex sodisfatta li r-raġuni predominanti, b'mod li twarrab skopijiet oħra, il-għala l-partijiet resqu għaż-żwieġ kienet sabiex il-konvenuta tistabilixxi permanenza hawn Malta u ma kienetx sabiex jintrabtu fiż-żwieġ bid-drittijiet u l-obbligi reċiproċi tal-partijiet li jitnisslu minn tali żwieġ. Il-Qorti tirrileva illi hemm diversi fatturi li jindikaw il-kontra ta' dan li qiegħed jiġi allegat mill-attur, fosthom l-iktar fattur saljenti huwa l-fatt li l-konvivenza matrimonjali tal-partijiet estendiet għal tmintax-il sena.

M'huwiex kontradett illi malli rifset xtutna, il-konvenuta bdiet tara kif sejra takkwista permanenza hawn Malta kif ukoll impjieg. Dan joħroġ ampjamnet ċar mid-dokument esebit li jindika li fl-istess perjodu li hija ltaqgħet mal-attur, il-konvenuta bdiet tfittex permanenza f'Malta. Pero`fil-fehma tal-Qorti, dan il-fattur waħdu m'huwiex biżżejjed sabiex jirrendi ż-żwieġ ta' bejn il-partijiet wieħed ta' konvenjenza u konsegwentement jannulla ż-żwieġ. Kieku kien minnu li kull ma riedet il-konvenuta miż-żwieġ kien sempliċiment permess ta' residenza, huma ma kienux jibqgħu flimkien għal iktar minn tmintax-il sena.

Inoltre l-eta` tal-partijiet fl-għoti tal-kunsens kienet ta' tletin sena għall-attur u erbgħa u tletin sena għall-konvenuta u mhux xi eta`żgħira. Illi fil-fehma tal-Qorti, l-attur ma rnexxielux jipprova illi minkejja l-eta` matura tagħhom huma kienu effettivament immaturi u ma kienux jafu għalxiex kienu deħlin meta taw il-kunsens. Pjuttost bil-kontra, għaliex għalkemm

---

[28] Ali Chahid vs. Mary Spiteri - Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 5 ta' Ġunju 2002 (Ċitaz: 1733/01RCP)

kienu jgħixu f'appartament żgħir preċedentement użat bħala maħżen, xorta waħda għexu flimkien għal iktar minn tmintax-il sena anke jekk ma kellhomx il-kumditajiet kollha.

Il-fatt li l-partijiet qatt ma kellhom tfal lanqas ma huwa xi fattur li jista' jimmilita favur in-nullita` taż-żwieġ bejn il-partijiet, għaliex iż-żewġ partijiet kellhom it-tama li jkollhom l-ulied iżda sfortunatament dana ma seħħx minħabba mard serju li laqat lill-konvenuta.

Lanqas huwa minnu li ż-żwieġ sar għal kollox ta' malajr u fi ftit ġimgħat għaliex il-konvenuta kienet ilha tirrisjedi għal iktar minn sena hawn Malta u ġie ħuha mill-Ingilterra sabiex jagħmillha xhud fit-tieġ u dana kif jirriżulta mill-istess ċertifikat taż-żwieġ.

Bejn il-partijiet kien hemm relazzjoni amoruża normali li wasslet għaż-żwieġ, iżda li ltaqgħet ma' diversi intoppi matul iż-żmien bħalma huwa l-mard serju tal-konvenuta, in-nuqqas tat-tnissil tal-ulied, id-distanza u l-firda tal-konvenuta minn pajjiżha u l-familja tagħha, li lkoll wasslu biex iż-żwieġ minkejja li validu, sfortunatament sfaxxa.

Il-Qorti ma tonqosx li tosserva l-weġgħa tal-attur li l-konvenuta infurmat terzi qabel ma nfurmat lilu bil-ħsieb tagħha li titilqu u tirritorna f'pajjiżha. Kieku kien tassew żwieġ ta' konvenjenza kif jallega l-attur, ma kellux għaliex iħoss ebda weġgħa. Kieku ma kien hemm ebda rabta emottiva bejn il-partijiet, l-attur li jpinġi lilu nnifsu bħala żagħżugħ li jħobb jiddeverti sija ma' sħabu kif ukoll mat-tfajliet li jogħġbuh, ma kienx jirnexxielu jibqa' marbut fir-rabta taż-żwieġ għal daqstant snin, jiddispjaċih li telqet lura, iċempel qarib tagħha biex jara x'ġara minnha u jitniggeż mill-fatt li hija diġa kienet f'relazzjoni ma' terz.

Ma jirriżultax illi l-partijiet jew xi ħadd minnhom ma fehemx l-obbligi tiegħu fiż-żwieġ. Anke jekk iżżewġu fi ftit xhur, il-partijiet kienu jafu l-effetti maħluqa bil-kunsens tagħhom, li jirriżulta għal kollox regolari. Ma jirriżultax lanqas illi huma eskludew iż-żwieġ innifsu jew xi waħda mill-elementi u l-obbligi essenzjali għall-ħajja konjugali.

Dan premess u kkunsidrat, din il-Qorti hija tal-fehma illi l-azzjoni tan-nullita` taż-żwieġ, għab-bażi tal-kawżali tan-nuqqas ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju u tal-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, ma tistax tkun suċċess u konsegwentement li t-talba attriċi m'hijiex ġustifikata u ma timmeritax li tiġi milqugħa.

DEĊIDE

Illi għalhekk, għal dawn il-motivi, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi **tiċħad** it-talba attriċi, bl-ispejjeż kontra l-attur.